

«پدافند زبانی» و «بعثت هنرمندان» راهنمای مقاومت تمدنی در عصر ضحاک وشان مدرن

سبحان حافظی

پیام اخیر رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت روز پاسداشت زبان فارسی و بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی، صرفاً یک پیام مناسبتی نبود؛ بلکه راهنمای فشرده برای «استقلال تمدنی» در میانه تهاجم ترکیبی دشمن بود. این پیام با واژه‌سازی‌های راهبردی و ادبیات حماسی، پلی میان ریشه‌های اسطوره‌ای ایران، مقاومت معاصر و الزامات نبرد نرم برقرار کرد. در این نوشتار، لایه‌های پنهان این پیام را می‌گشاییم.

۱. فارسی: تا ابزار گفتار تا ابزار مقاومت

کلیدواژه «پدافند زبانی» قلب تپنده این پیام است. رهبری، زبان فارسی را از سطح «ابزار گفتار» به «قالب شناخت» و «رشته اتصال هویت» ارتقا دادند. این تعبیر، هشداری راهبردی در برابر تهاجم خاموش واژگان بیگانه و سبک نگارش منفعلانه در فضای مجازی است. وقتی زبان تخریب شود، اندیشه به اسارت می‌رود.

«پدافند زبانی»، یعنی دفاع از مرزهای ذهنی ملت؛ یعنی مقابله با رواج واژگان تحقیر آمیز، ترویج زبان خشونت در شبکه‌های اجتماعی یا نفوذ ادبیات مصرف‌گرایی غربی در گفتار روزمره. پیام رهبری مشخصاً «سبک زندگی آمریکایی» را هدف می‌گیرد، سبکی که مؤلفه‌هایش نه فقط در فست‌فود و مد، بلکه در گسترش فردگرایی افراطی، فروپاشی خانواده و بحران هویت نوجوانان نمود یافته است. بدیل این سبک از منظر رهبری، نه یک رویکرد صرفاً سلبی، بلکه بازگشت به روایت حماسی و همبستگی ایرانی-اسلامی (همدل، همراه و همساز) است.

۲. «بعثت هنرمندان»: فراخوانی برای روایت‌سازی خودجوش

مهم‌ترین ابداع ادبی- مفهومی این پیام، عبارت «بعثت هنرمندان» در امتداد «بعثت مردم» است. این تعبیر، نسخه‌ای برای خروج از روزمرگی و کارفرمایی در عرصه فرهنگ است. رهبری از هنرمندان نخواستند که صرفاً سفارش‌پذیر باشند، بلکه آنها را به «جوشش خلاقانه و متعهدانه» فراخواندند، درست مانند فردوسی که در قلم خود را دریافت و آن را به حماسه‌ای جاودان بدل کرد.

امروز «بعثت هنرمندان»، یعنی اینکه خالقان آثار فرهنگی، راویان خیزش عظیم ملت در «دفاع مقدس سوم» باشند. از نگاه این پیام، «ضحاک وشان متجاوز» (که تداعی گر توپم می‌گیرد، سبکی که مؤلفه‌هایش نه فقط در فست‌فود و مد، بلکه در گسترش فردگرایی افراطی، فروپاشی خانواده و بحران هویت نوجوانان نمود یافته است. بدیل این سبک از منظر رهبری، نه یک رویکرد صرفاً سلبی، بلکه بازگشت به روایت حماسی و همبستگی ایرانی-اسلامی (همدل، همراه و همساز) است.

۳. پدافند زبانی: تمهیدات برای مقابله با تهاجم فرهنگی

این پیام مهر تأییدی بر راهبرد وحدت‌بخش «ایران حماسی» است. با یادآوری تاریخی (نامه امام شهید برای نجات مقبره فردوسی) و تعبیر بدیع «فردوسی یک روایت ایرانی شیعی دارد»، نشان داده می‌شود که هویت ملی و هویت دینی، نه تنها در تقابل نیستند، بلکه در ظلم‌ستیزی و عدالت‌خواهی به هم گره می‌خورند.

در مقطع کنونی که دشمن با تمهین به ملت ایران به دنبال تحقیر ملی است، تأکید رهبری بر مفاهیم قرآنی و اسطوره‌های شاهنامه، یک سرمایه نرم عظیم برای جریان‌سازی رسانه‌ای است. این پیام، ملت را آماده می‌کند تا «مراحل باقی‌مانده عملی‌سازی نبیانه» را نه براساس تحلیل‌های القایی شکست، بلکه بر پیروزی قهرمانان شاهنامه طی کنند. این استعاره‌سازی، پیروزی را از یک هدف صرفاً سیاسی به یک تقدیر تمدنی بدل می‌سازد.

۴. مأموریت کنگشگران فرهنگی: از تولید محتوا تا کف خیابان

تعیین این پیام نباید به بریده‌های کلیشه‌ای در فضای مجازی محدود شود. «پویش فردوسی زمانه خودت باش» فرصتی است مثر نوجوان، روایت حماسی خانواده یا محله خود را در قالب کلیپ، نقاشی یا یادگامی بازآفرینی کند. همانطور که اشاره شد، احیای شاهنامه‌خوانی در میداین عمومی با حضور اقوام گوناگون و ساخت بازی‌های دیجیتال با محوریت قهرمانان ملی، عملی‌سازی ایده «پدافند زبانی» است. همچنین باید از ظرفیت فارسی‌رهبیری» برای نشان دادن لطافت‌های ادبی و تسلط ایشان بر واژه‌گزینی سه استفاده کرد تا فاصله میان نسل جوان و ادبیات فارسی کاهش یابد.

فرجام سخن

پیام ۲۵ اردیبهشت، یک راهنمای کامل برای عبور از بحران هویت و زبان است. این پیام به ما می‌گوید در برابر «تهاجم زبانی» منفعل نباشیم؛ در برابر «دوبوسیرتان» مدرن، روایت فردوسی‌وار داشته باشیم؛ و مهم‌تر از همه باور کنیم که پیروزی نهایی، نه در مذاکره و تسلیم، بلکه در استقامت راویان قهرمان رقم می‌خورد. هنرمندان، امروز در خط مقدم این نبرد تمدنی ایستاده‌اند.

روزنامه جوان | شماره ۱۷۶۰۱ | یکشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۵ | ۲۹ دی‌القهده ۱۴۴۷ | اذان ظهر ۱۲:۰۱ | غروب آفتاب ۴:۱۹ | اذان مغرب ۱۹:۴۴ | نیمه شب شرعی ۲۲:۱۲ | اذان صبح فردا ۲:۱۸ | طلوع آفتاب فردا ۵:۴۷

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیر مسئول: محمدجواد اخوان
سر‌مدیر: غلامرضا صادقیان
آدرس: تهران، خیابان بهیقی
کوه شهیداکبر زجاجی (چهارم‌هم غربی)، پلاک ۱۲
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۵۴۵۴۸۸
روابط عمومی: ۸۸۴۹۸۴۶۶ - فکس: ۸۸۵۲۳۰۶۰
توزیع: مؤسسه نشرگستر امروز نوین ۸۸۷۳۰۹۲۲
چاپ: همشهری
Public@JavanOnline.ir

داستان‌های موازی «بی‌ارزش» یک فروشنده

مصطفی شاه‌کرمی

صغیر فرهادی در نشست خبری فیلمش در جشنواره فیلم کن با نمایش یک سکانس پلان خفت‌بار و در پاسخ به سؤال خبرنگار شبکه تروویستی اینترنشنال، برای اینکه خودش را عنصری بدلی و بر ساخته میل و خواهش میزبانش نشان دهد، از بهره بردن از تکنیک‌های ماله‌کنشی هیچ فرونگاری نکرد. او با گفتن دروغ قتل عام مردم متعرض در خیابان توسط حکومت و همچنین اشاره به جنایت مدرسه میناب بدون نام بردن از اعلان این فاجعه- که باعث شهادت ۱۶۸ دانش‌آموز و معلم شد- و در کنار هم قرار دادن دو گرگ‌ر، تراز تازه‌ای از بی‌وطن بودن و اصالت‌بخشی به جایزه‌گیری را تعریف کرد.

فرهادی که ترس نام بردن از رژیم کودک‌کش صهیونیستی و دولت تروریستی امریکا به عنوان عاملان اصلی حمله و تجاوز به کشورش در لابه‌لای جملاتش موج می‌زد، تلاش کرد صرفاً با برجسته کردن وجه انسانی کشته شدن یک انسان به همه نشان داده که حضور در جشنواره کن و مخدوش نکردن شانس جایزه گرفتن فیلمش در این رویدادن در پریش از هر چیزی مهم‌تر است، و گر نه یکساعت که نداند تجاوز آشکار به یک سرزمین و کشتار هزاران زن و بچه‌بی‌گناه با بمباران و موشکباران، هرگز قابل مقایسه با دروغ‌پردازی‌های رسانه‌های تروریستی و مزدبگیری مانند اینترنشنال در مورد حادثه‌ای در داخل یک کشور نیست. نکته جالب اینجاست که همین رسانه‌های تروریستی به جملی و دروغ بودن مدعاهاپنشان در مورد کودتای ۱۸ و ۱۹ دی‌ماه کشورمان برای هموار کردن شرایط حمله نظامی به ایران بارها و بارها اقرار کرده‌اند، اما امثال آقای جایزه‌بگیر سعی دارند همچنان در پیله نادانی خودشان بمانند و از نام بردن متجاوزان به مردم و کشورشان با زست‌های احمقانه و بدون خریدار انسان‌دوستی فرار کنند. بسیاری از نخبگان و شهروندان این کشورهای غربی با برگزاری تظاهرات و تجمعات خیابانی، جنایت بزرگ محور شیطانی تروریستی صهیونی- امریکایی را محکوم کرده‌اند.

سال‌های زیادی است که جشنواره فیلم کن بنا بر اعلام برگزار کنندگانش به یک گردهم‌سازی و دورهمی مد و لباس تبدیل شده است. وقتی

امیرالمؤمنین اسام علی علیه‌السلام:
خداوند روزی شما را تضمین کرده‌و به‌عمل (انجام‌واجبات) فرسان یافته‌اید. پس، طلب روزی تضمین شده، نباید برای شما مقدم بر اعمال واجب باشد.
نهج‌البلاغه، خطبه ۱۱۴

بزند که نه به تریخ قبای فرانسوی‌ها برخورد و نه صهیونیست‌ها و یانکی‌های تروریست را از دست خودش عصبانی کند، چراکه او اولاً باید به فکر موفقیت فیلمش در دورهمی کن و جایزه‌ای باشد که ممکن است بگیرد و دیگر اینکه همچنان می‌خواهد در غرب زندگی کند و فیلم بسازد! پس باید جوری ماجرا را مدیریت کند تا موجبات دلخوری و جوش حاضر در آنجا را فراهم نکند، و گرنه ممکن است مانند برخی سلب‌ریتی‌های غربی که در دفاع از ایران و محکومیت حمله به مدرسه میناب مورد غضب قرار گرفتند، او هم مغضوب شود!

فرهادی که نشان داده صرفاً با فحش و ناسزا گفتن به ایران و ایرانی می‌تواند جایزه فستیوال‌های غربی را تصاحب کند، در پاسخ به پرسش‌های هدفمند مذور خبرنگار رسانه تروویستی اینترنشنال، با اتخاذ موضعی به ظاهر انسانی، اما کاملاً منفعت‌گرایانه و البته سیاسی سعی کرد کشته‌شدگان کودتای ۱۸ و ۱۹ دی‌ماه را با شهدای جنایت‌های جنگی و حملات تروریستی محور شیطانی صهیونیستی- امریکایی هم‌ردیف کند. او با بیان این جمله که «کشته شدن هر انسان یک جنایت است... همدلی با کشته‌شدگان در خیابان‌ها به معنای بی‌تفاوتی نسبت به قربانیان جنگ نیست»، اگانه‌هم‌رمز میان «اغتشاشات داخلی» با دخالت بیگانگان و «تجاوز خارجی» را از بین برد. ضمن اینکه با استفاده از لفظ قتل عام برای کشته‌شدگان کودتای دی‌ماه تلاش کرد مثلاً با دادن نسبت قاتل به حکومت و نام نبردن از شیاطین جنایتکار امریکایی- صهیونیستی، هم زهر محکوم کردن کشته شدن دانش‌آموزان مدرسه شجره طیبه میناب را بگیرد و هم به هیئت داوران یک جشنواره کاملاً سیاسی و صهیونیست‌زده وفاداری‌اش را نشان بدهد. هم‌سطح نشان دادن این دو موضوع کاملاً متفاوت، چیزی جز تقلیل درجی جلب رضایت‌ترین فیلم لقب گرفته و نام نبردن از شیاطین جنایتکار امریکایی- صهیونیستی، هم زهر محکوم کردن کشته شدن دانش‌آموزان مدرسه شجره طیبه میناب را بگیرد و هم به هیئت داوران یک جشنواره کاملاً سیاسی و صهیونیست‌زده وفاداری‌اش را نشان بدهد. هم‌سطح نشان دادن این دو موضوع کاملاً متفاوت، چیزی جز تقلیل درجی جلب رضایت محافل غربی نبود.

بی‌ارزش!

این پشت‌هم‌اندازی‌ها در حالی است که فیلم امسال فرهادی توانسته نمره قابل قبولی را در بین رسانه‌های منتقد و همچنین منتقدان شناخته‌شده کسب کند. داستان‌های موازی فرهادی در این دوره از دورهمی کن با کسب امتیاز یک و سه‌دهم ستاره در بین دیگر رقبا ضعیف‌ترین فیلم لقب گرفته و در انتهای لیست این آثار قرار دارد. در واقع افراد سرشناسی مانند رابی کالین از روزنامه تلگراف و ماتیو ماشره از روزنامه لوموند فرانسه، هر دو نمره صفر ستاره یا بی‌ارزش را به فیلم فرهادی داده‌اند. به کلام بهتر می‌توان گفت که فیلم داستان‌های موازی فرهادی تنها اثری است که در این جدول موفق شده دو بار نمره بی‌ارزش از منتقدان مشهور کسب کند. شاید به همین دلیل است که او سعی می‌کند با اسسم نبردن از جنایتکاران محور شیطانی صهیونیستی- امریکایی در تجاوز به کشورش برای کسب جایزه فیلمش حداکثر هنر خود را به کار بگیرد!

«مسجد رهبر»

روایتی از مسجدی که امامش رهبر شد

جای یک نفر آدم هم واقعاً نبود. بعد از نماز مغرب شروع می‌کردم به درس، سخنرانی نبود. درس بود... بنده آنجا هم حدیث، هم اعتقادات و هم نهج‌البلاغه تدریس می‌کردم؛ با تخته سیاه.» این کتاب، پیشتر به عنوان اثر برگزیده دومین دوره جایزه کتاب تاریخ انقلاب اسلامی و همچنین بیست‌وهشتمین جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی نیز انتخاب و تقدیر شده است. تحقیق و مصاحبه‌های این کتاب از سال ۱۳۸۸ آغاز شده و طی ۱۰ سال با بیش از ۷۰ تن در تباطان مسجد کرامت از جمله حجت‌الاسلام حسن چیت‌سازان (عمو راستگو) و دیگران مصاحبه و هزاران سند مطالعه شده است. چاپ جدید کتاب «مسجد رهبر» از جمله عناوین ویژه انتشارات راه‌یار در هفتمین نمایشگاه مجازی کتاب است.

بخش شعر علوی: شاعران و علاقه‌مندان به شعر آیینی می‌توانند سروده‌های خود را با محوریت متون پژوهشی ارائه شده در بخش محتوا در سایت جشنواره به دبیرخانه ارسال کنند. این بخش فرصتی برای بات‌زبان جلوه‌های ادبی و شاعرانه از مکتب علوی است.

آثار ارسالی پس از بررسی و طی مراحل ارزیابی توسط هیئت انتخاب، به مرحله اجرای نهایی راه خواهند یافت و در برنامه‌های جشنواره ارائه می‌شوند.

از تمامی هنرمندان و علاقه‌مندان دعوت می‌شود آثار خود را تا تاریخ ۱۰ خردادماه سال جاری مطابق با شرایط اعلام شده در فراخوان از طریق سامانه به دبیرخانه جشنواره «روایت علوی» ارسال کنند. برای دریافت اطلاعات تکمیلی شامل شرایط حضور، نحوه ارسال آثار، متون پژوهشی و زمان‌بندی جشنواره به آدرس www.revayatlativi.ir مراجعه کنید.